

Recycle - Een fiets met een verhaal

Langs tapset, vorksnij-ijzer en balhoofdfrees loopt Rita Loholter de werkplaats in. Bij Recycle in Amsterdam praat ze met teamleider Emile Hoogenboom en met Bob, die vanuit de kliniek vier keer per week bij Recycle fietsen repareert.

tekst en fotografie Rita Loholter | yn@ypsilon.org

Mijn patiënt vond fietsen maken leuk, dus haalde ik een oude fiets

Als fervent fietser verheug ik me op mijn bezoek aan Recycle. In de werkplaats sleutelen 'deelnemers', mensen met psychiatrische problemen, aan fietsen die in beugels hangen. Nieuwe fietsen wachten in dozen op een toekomstige eigenaar.

In de ruime winkel vraagt een klant om een nieuw voorspatbord. Toeristen graaien in de bak met accessoires. De verkopers zijn vriendelijk, nemen de tijd voor alle vragen. Een lekke band? Gewoon binnenlopen, wie voor een afspraak direct door moet krijgt een leenfiets. Ik hang mijn jas op aan de fietssturenkapstok.

Teamleider en sociaal ondernemer Emile Hoogenboom werkte in de jaren tachtig als ergotherapeut met patiënten in de Amsterdamse Valeriuskliniek met klei, hout, verf en potloden.

'Ik weet nog goed dat ik een fiets binnenhaalde omdat een patiënt fietsen maken zo leuk vond. Met hem samen bouwde ik fietsen.' In de Jellinekkliniek op de therapeutische boerderij voor (ex)verslaafden ontwikkelde Hoogenboom het fietsenmaken verder. Na acht jaar kwam hij in Oud West terecht. Daar was behoefte aan een fietswerkplaats voor mensen met psychiatrische en verslavingsproblematiek.

Business to business

Na allerlei subsidieperikelen kwam uiteindelijk via zorgaanbieder Roads de sociale onderneming verder tot stand. Mensen van buiten de wijk mochten er komen werken. En er kwam geld, onder andere van de DWI (Dienst Werk en Inmen). 'We zitten nu bijna twee jaar in De Hallen, de voormalige tramremise. Met de winkel erbij is het commerciëler geworden.'

Recycle ontvangt van de gemeente (elk jaar minder) Wmo-geld. Vijftig procent van alle kosten wordt gedekt uit de commerciële verkoop.

'We verkopen ook fietsen aan hotels, als huurfiets. Binnenkort verblijft een groep studenten uit Amerika drie maanden in Amsterdam. Recycle levert de huurfietsen en doet het onderhoud: *business to business* heet dat. We zitten dicht bij andere ondernemers, midden in de maatschappij.'

Via familie

De deelnemers hebben een GGZ-brede problematiek en komen binnen via GGZ-instelling Arkin, justitie, reclassering, Inforsa, HVO-Querido, Leger de Heils, mond tot mond reclame of via familie. Ze werken in de winkel, de werkplaats, het magazijn of bij het beheer van De Hallen.

Samen met de deelnemer en in overleg met de vaste personeelsleden (werkbegeleiders Mark en Patricia, Remco van facilitair beheer en Amy die ooit zelf een fietswinkel had en nu de winkel bemant) maakt Hoogenboom een plan.

Hij kijkt naar de problematiek van de mensen: hoeveel werkdruk kan iemand aan, wil hij of zij doorgroeien in het vak, of gaat het puur om de structuur? Welke vaardigheden beheerst iemand al of kan hij aanleren? De een vindt de techniek leuk maar wil nooit fietsenmaker worden.

De ander zit aan de top van zijn kunnen en werkt naar zijn zin. De vijftig deelnemers, onder wie vijf vrouwen, werken vier tot vijf dagdelen per week, afhankelijk van de indicatie. Ze krijgen een kleine vergoeding.

Maatwerk

Deelnemers stromen ook door naar betaald werk of naar een leerwerkbedrijf.

'Een deelnemer gaat naar de tweewieleropleiding, eens per week naar school en de andere tijd werkt hij hier. Een ander doet een IPS-traject (Individuele Plaatsing en Steun) via Roads.

Een opleiding volgen naast het werk kan stress opleveren. Omdat we dicht bij Arkin zitten, kunnen we altijd met GGZ-deskundigen overleggen. Binnenkort gaan wij samenwerken met Stichting de Loods. Daar zijn cliëntgestuurde werkplaatsen met bijna geen begeleiding, waar deelnemers zelfstandig werken. Dit worden mooie doorstroomplekken.'

Bob

In de werkplaats maak ik kennis met Bob die net van een collega leert hoe hij het freesapparaat moet gebruiken.

Technisch tekenaar Bob werkt alweer zes jaar bij Recycle. Met vallen en opstaan, hij was door de alcoholverslaving en een midlifecrisis regelmatig uit de running. Ook nu is Bob tijdelijk in een kliniek opgenomen.

'Het leukste is als de fiets dezelfde dag gereed is, daar blijf ik graag een half uurtje langer voor', vertelt Bob.

Hij repareert fietsen, knapt ze op en maakt nieuwe fietsen gebruiksklaar. Bob werkt vier dagdelen. 'Je bent van de straat.' Hij fietst zelf ook graag. Bob vindt het werken met collega's heel leuk. Op mijn vraag of hij voor de toekomst nog wensen heeft, antwoordt hij: 'Ik wil weer als technisch tekenaar aan de slag.'

Klanten komen graag naar Recycle, ze vinden de winkel leuk, of waarderen juist de sociale onderneming. Ondanks alle concurrentie redt Recycle het. Ik heb veel respect voor deze onderneming en voor de mensen die er werken. En ook zin in een nieuwe fiets! ✨

Zie ook: www.roads.nl en www.dehallen-amsterdam.nl

Recycle
Hannie Dankbaarpassage 27
1053 RT Amsterdam
T (020) 489 70 29
www.recycle.nl